

IN PACE IN IPSUM

DORMIANTER QUIESCANT

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSER LVFRATU SIMBOMUM

KTIVITUCI NIDUM ALTAHIA

QUI FRUMENTUM

ELECTORUM CONSERVASTI

XV. ÉVF. 1914. 1. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÖL

KIADJA

AZ ORSZÁGOS OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 3 korona.

Megjelenik minden hó elsején.

Örököseim nyomdá r. t.

VIRO IPRUM QUBRIGENT

IT DEUM ADORAVIT

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

PLEBANT SACRDOTER.

PARCE POPULO TUO.

ECCE AGNUS DEI VIATORUM VERE PARS ET DONUM

CUJUS NON SUM DIGNUS.

QUI FRUMENTUM

CUJUS NON SUM DIGNUS.

Központi oltáregyesületi érem.

Hivatalos oltáregyesületi érem. Kapható: Oltáregyesületi iroda, Budapest IX., Üllői-ut 77. Egy darab ára ezüst kivitelben: 2.60 korona. Alumínium kivitelben: 90 fillér.

Női kézimunkákhoz

szükséges hímzőanyagok nagy választékban legolcsóbb árban kaphatók. — Képes árjegyzék bérmentve. — Intézeti és iskolai szállítók.

BERGER ÉS FEISZINGER

Budapest, IV., Korona-utca 4. szám. ☞

ÖRÖRIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM. *Dr. Tiefenthaler József*: Értsük meg egymást. — *Klett S. J.*: Oltáriszentség és igaz lelkiesség. — *Z. K.*: A kisded Jézusról és a Szent Arcról nevezett Teréz nővér karmelita szűz. — *T. Róma*: A szentségi Krisztus diadalnapjai Columbiában. — *Br. Hornig* biboros körlevele az Oltáregyesület terjesztéséről. — *Történelmi Tár. Timár Kálmán*: A kassai szent vér tisztelete. — *Jézusom, örömm.* Rovatvezető: *Dr. Szyllaba Emil*. Szent Pongrác vértanú utolsó szentáldozása. — Sok örömet az új évben. — *Euch.* Szövevények. — *Felső bimbók.* Kedves Igazgató bácsi. — *Alvinczy Peti* karácsonya. — Az aranycsipke. — A XV. évfolyamba! — Röptében a nagyvilág körül. — Irodalom. — Egyesületi élet. — Kínutatások.

Értsük meg egymást.

A magyarországi oltáregyesületi igazgatók és elnökök figyelmébe.

A BUDAPESTI Központi Oltáregyesület a XII. kath. nagygyűlés idejében tartott oltáregyesületi igazgatói értekezlet behatása alatt kezdte meg az 1914-ik évet. A nevezett értekezletet egyetlen egy eszme hozta össze s ugyanazon egy eszme uralkodott annak minden előadásában és minden mondatában: tudniillik *hozzuk létre végre a Magyarországi Oltáregyesületek központosítását, testvéri egybekapcsolódását.* Dr. Hoós József a veszpréme gyházmegyei oltáregyesületek igazgatója, dr. Makay Lajos a budapesti központ egy régi munkása, Tyukos Ev. János esperes-plébános, a pozsonyi oltáregyesület egyik vezető tagja ép olyan meggyőződéssel és hévvel sürgették gr. Mikes János püspök jelenlétében a központosítás létrehozását, mint amilyen bátor szívvel és perdöntő érvekkel mondta ki annak szükségességét dr. Révay Tibor a kalocsai érseki megye Oltáregyesületeinek előharcosa az Eucharisztia Társulat értekezletén dr. Csernoch János hercegprimás jelenlétében.

Ezen, az ország különféle egyházi központjaiból megnyilatkozó emphatikus kívánalmak szinte felmentették a központosítás kérdésének tárgyalásától Kápter Károly prelátust, aki az oltáregyesületi élet, tevékenység és szervezkedés főismerője és legautentikusabb tekintélye.

Miről van itt szó voltaképpen?

Nincsen szó arról, hogy minden Magyarországi Oltáregyesület kebeleztesse be a budapesti központba. Budapest nem Róma.

Még kevésbé van szó arról, hogy a budapesti központ uralkodjék a többi Oltáregyesületek felett vagy azoknak — mondjuk — autonómiájából bármit is elvegyen.

Itt csak a legméltóságosabb Oltáriszentség nagyobb dicsősége és az oltáregyesületi munkásság intenzívebbé és eredményesebbé tétele lebeghet szemünk előtt, épen azért *egyedül társadalmi központosításról, testvéri egybekapcsolódásról, külső egyesülésről van szó.*

Javasolja ezt mindenekelőtt az Oltáregyesületek homogén célja, közös érdekei, amelyekért küzd. Vajjon elhaladhatnak-e mint idegenek egymás mellett azon testületek, egyesületek, amelyek ugyanazon szent célokért küzdenek, pláne a legméltóságosabb Oltáriszentség dicsőségéért dolgoznak? Féltő, hogy e nagy Szentségnek minden benne hívő és vele táplálkozó lelket egyesítő, tesvéresítő szelleme nem talál megértésre olyan Oltáregyesületben, amely elzárkózva testvéreitől, azokkal nem törődve, őket nem támogatva halad a maga útján.

Javasolják a központosítást, illetőleg az oltáregyesületek barátságos és egymást támogató társítását a belgiumi Oltáregyesületek példája. A belgiumi Oltáregyesületek a legtökéletesebben valósítják meg céljaikat s példás felvirágzásuk, nagy alkotásaik a központosításnak köszönhető elsősorban.

Erősen célozzák az országos központosítást a római alapszabályok, a római törzstársulat álláspontja, melyet Kápter Károly igazgató levelekben is birtokol, de személyes információkból is ismer. A világ összes Oltáregyesületeinek kardinális-protectora, Vanutelli szintén ez irányban tett nyilatkozatokat.

S vajjon elzárkózhatunk-e azon egészséges korszellemtől, amely minden téren a szétforgácsolt erőket egyesíteni, tömöríteni igyekszik, mert állandó és nagyraszóló alkotások csak így biztosíthatók? Országosan szervezkednek a kongregációk, a katolikus körök, a harmadrendek, az összes vallási és társadalmi egyesületek és mindenütt, ahol helyes megoldást találnak, virágzás, munka, siker fakad a nyomában. Az lehet probléma, hogy miképen alakíttassék a központosítás, de a központosítás szükségessége kétségtelen és vitán felül áll.

Az Oltáregyesületekre vonatkozólag — mindezek után — csak egy terrenum, egy pont lehet, amelyre egyes egyházmegyei és más központok vagy diplomás Oltáregyesületek támaszkodva az országos központosítástól való huzódzásukat megokolhatnák s ez a terrenum, ez a pont ama kérdés, vajjon a praktikus, tényleges eredményekre nézve, a templomok segélyezésének nagyságára nézve, az oltáregyesületi kézimunka intenzitására nézve nem hat-e bénítólag a központosítás.

Csakhogyépen innen meríthető a legsúlyosabb és egyúttal legsürgetőbb érv a központosítás mielőbbi megvalósítása mellett. Miatán praktikus

dologról van szó, keressünk és fogadjunk el praktikus, az életből, a tapasztalatból merített tényeket. Tessék megkérdezni azon egyházmegyéket, amelyek egyesültek a budapesti országos központtal, hogy mennyi hasznot jelent számukra a budapesti központ, mennyi energiát fakaszt ki a budapesti központ befolyása és — kereken kimondva — mennyi egyházi ruhához és szerelvényhez jut azon kis ellenértékkel szemben, amellyel a budapesti központot támogatja.

Méltóztassék kérem ráeszmélni dr. Hoós veszprémi olt. igazgató előadására — a februári szám teljes terjedelmében hozza — ahol a napnál világosabban a tények és statisztika erejével bizonyítja, hogy mily nagy előny a veszprémi egyházmegyére a budapestivel való egybekapcsolódás. Siet is a nevezett igazgató ezt a budapesti Oltáregyesületnek megköszönni és a többi egyházmegyei igazgatóknak figyelmét a központosítás óriási előnyére felhívni.

Mi annak a rejtélynek a titka, hogy a budapesti Oltáregyesület, mondjuk 800 korona tagdíj ellenében 3—4 ezer korona értékű holmi adhat? Nagyon egyszerű. Budapest olyan összehasonlíthatatlan magasságban emelkedik a többi magyarországi város fölé, hogy erre a nyugati országokban hiába keresünk példát. Németországban, Franciaországban, Belgiumban vagy akármelyik nyugati államban az ország fővárosa mellett van sok más hatalmas centrum; sőt a vallásos mozgalmaknak főemporiuma nem is a főváros szokott lenni. És mégsem derogáló, mégsem hátrányos (Belgiumban!) a központosítás. Nálunk Budapesten minden jó és rossz áramlatok egyaránt innen indulnak ki. De nem is ezt akarjuk itt konstatálni, hanem azt kívánjuk hangsúlyozni, hogy Budapestnek — épen ezen aránytalan nagyságánál fogva óriási társadalma van. Itt a magyar mágnás világ a maga sok fenkölt lelkű hölgytagjaival, itt van a diplomás és iparos előkelőség minden árnyalata óriási számban, kik ép olyan nagylelkűen állanak az Oltáregyesület szent missziójának szolgálatába, mint aminő bensőséggel és áldozatkészséggel támogatja az Oltáregyesület ügyeit Budapestnek egyszerű vallásos hű népe.

Sőt az egyszerű polgár-népben a kongregációk révén a jó Reparatrix-anyák, kitünő és munkás segítőcsapatokat nyertek az oltáregyesületi kézimunkák számára. Általában a Reparatrixzárda révén szilárd alapra helyezkedett a budapesti központ.

Ezen valóban munkás és Oltáregyesületet megértő rendnek letelepítése Pallavicini Edéné örgrófnének és Kánter Károly preláthus-plébánosnak elévülhetetlen érdeme, melynél fogva a központ annyira szilárd, tradícióiban, melyek itt kifejlődnek, annyira hű, hogy az Oltáregyesület nagy feladatában még akkor sem ingana meg, ha esetleg valamikor egy nem sikerült einöknő vagy igazgatóváltozás állana be.

Munkaerő sok áll a budapesti Oltáregyesület rendelkezésére, csak nyers anyagot kell venni s azt itt feldolgozzák. S ez az igazi oltáregyesületi szellem. Ne vegyünk oltáregyleti pénzen gyári holmikat, hanem az eucharisztikus szent munkát szolgálják az adományfillérek, mert az Úr Jézus öröme így lesz csak teljes. A szép egyházi ruha legyen lelkes, eleven, beszédes s lelkessé, elevenné, beszédessé fogja tenni az a sok gond, szorgalom, figyelem és szeretet, amellyel az oltáregyleti tagok a ruhákat sajátmaguk készítik.

Egy vidéki centrum sohasem lesz képes egy egyházmegye virágzó Oltáregyletének összes adományait feldolgozni, elég annak a városban magában befolyt adományok. Budapestre azonban nem lehet annyi adományt felküldeni, mely itt munkáskezerekre nem találna. A budapesti Oltáregyesület sem vonja ki magát azon igazság alól, hogy semmi sem tökéletes e földön, de kétségtelenül méltó központja a Magyar Oltáregyesületeknek, mert van Örökimádás-temploma, hogy bőséges kézzel osztogassa az Eucharisztia lelki kincseit s ebben mintája legyen az eucharisztikus templomi működésnek (1913-ban 70,000 szentáldozás), van szilárd sajtó organuma, mely az Oltáregyesület szellemi irányítását végzi és alkalmat ad, hogy ebben mindenki résztvehessen; vannak dolgozó úrnői, van hatalmas tágas háza és végül vannak imádkozó és dolgozó apácái.

Szabadjon ismét visszatérni a fentnevezett igazgatói értekezletre s aposztrofálni Mikes gr. püspök zárószavait: Legyen az 1914. évnek programja a központosítás megvalósítása, foglalkozzék vele minden egyházmegye, minden igazgató, minden barátja az Oltáregyletnek s neki mély és szent meggyőződése, hogy a központosítás teljes kiépítése minden egyházmegyében valójában erős lendületet, virágzást, pezsgő életet és nagy alkotásokat fog az oltáregyleti mozgalmak számára szülni.

Dr. Tiefenthaler József.

Oltáriszentség és igaz lelkiség.

QUIDŐN NYOLC évvel ezelőtt a gyakori szentáldozásról szóló pápai rendelet megjelent, meglehetősen nagy volt az aggodalom, nem növeli-e majd a sűrű áldozás a szenteskedést, v. i. az álszentségnek ama hírhedt nemét, mely végnélküli templomülésben és szakadatlan imádkozásban merül ki. Emellett egyformán szeretetlen, zsémberes, civakodó, felebarátja becsületében gázoló ma, mint volt húsz évvel ezelőtt.

De gyakori szentáldozás és szenteskedés hogy fér ez össze? Sajnos,

a való élet bizonyítja, hogy igenis összefér. A fent említett aggodalomnak meg volt a tapasztalati alapja. Azelőtt és manap vannak a gyakori, sőt mindennapi áldozók közt olyanok, kiknél az áldozás merő külsőség, mondhatnók divat.

Az olyan lelkek, kik az áldozó padtól haza térve már az úton sem állhatják meg, hogy ezt vagy azt meg ne szólják, talán súlyosan is ártva neki, nem ép a legkritikább dolgok közé tartozik. Sőt előfordult az is, hogy napi áldozó, hogy-mikép, de a lélek halhatatlanságában komolyan kételkedett. Nyilvánvalóan, lélek, szív nélkül végzett áldozás után, miután reggel az Úr szent testével táplálkozott, napközti vallásellenes lapok, vagy hitetlen, sikamlós regények olvasásával üzte el unalmát.

Igaz, ez inkább kivételes, szélsőséges eset. De mutatja, mint fér meg még a mindennapi áldozással is ily magas fokú és szánandó lelki vakság.

A szentségek tehát, a legméltóságosabb Oltáriszentség is, ex opere operato, azaz az áldozó gerjedelmeitől függetlenül termik meg a lélekben a szentség gyümölcseit. De csak ha a hívőben megvan a kellő lelki állapot. Tehát az áldozóban a minden súlyos vétektől ment kegyelmi állapot.

Hogy mármost mikép menthetők ama lelkek, kikről föntebb szó-lottunk, a halálos büntől, vagy legalább a nagyon hanyag és gondtalan előkészülettől, azt nehéz megmondani. Nem csoda tehát, ha a Szentség se termi meg bennök ama fölséges gyümölcseit, melyeket különben jól előkészült lelkekben oly biztosan és oly bőven szokott meghozni.

Nem elriasztani akarunk e sorokkal a szentáldozástól. Mi volnánk a legutolsó, akik ilyen célt szolgálnánk. Csak rá akartunk mutatni, hogy igenis a gyakori és mindennapi szentáldozással is megfér a visszaélés, néha durva visszaélések is, és hogy következőleg a szentáldozásnál nem szabad mindent a Szentség erejére bízunk. Ott nekünk is kell dolgozni. Most gondolatokat akarok ajánlani, melyeknek figyelembe vétele, szerény véleményünk szerint, nagyban segítségünkre lehet, hogy ama sajnálatos visszaélések megszűnjenek és a gyakori áldozás lehetőleg teljes mértékben fejtsse ki bennünk megszentelő hatásait.

Az első gondolat, hogy az ép kifejtett biztos katolikus tant a szentségek működési módjáról többször megszivleljük. Kapcsolatban ama másik nagy igazsággal, a gyakori szentáldozás célját illetőleg. Eddig, noha minden egyéb szentségnek praktikus, gyakorlati jelentőséget tulajdonítottak, a legméltóságosabb Oltáriszentséggel kivételt csináltak s ebben csak jutalmat, az erényességért járó kitüntetést láttak. A szentatya most visszaadta a legfölségesebb Oltáriszentségnek is az ő eredeti, kiválóan gyakorlati jelentőségét. Azt mondja a legvilágosabb szavakkal: a szentáldo-

zás főcélja: «nem annyira az Isten dicsősége és dicsőítése, sem pedig az, hogy mintegy jutalmul szolgáljon az áldozónak erényes érdemeiért; hanem az, hogy a hívek e szentség által Istennel egyesülve, belőle erőt merítsenek arra, hogy gonosz indulataikat megfékezzék, naponkint elkövetett kisebb hibáikat törlesszék, a súlyos bűnöket, amelyeknek az emberi gyarlóság ki van téve, kerüljék.»

Más szóval a szentáldozás, a gyakori ép úgy mint egyszeri az esztendőben, nem tételezi fel és nem jutalmazza a már elért szentséget, hanem mint a többi szentség annak megszerzésére és elérésére az Úrtól rendelt leghatásosabb eszközünk. A gyakori áldozó tehát ne tekintse magát kész szentnek, mikor az oltárhoz lép és ne higye, hogy a szentáldozás önmagában cél, hogy annak a gyakorlati élethez, az erényekben való gyarapodáshoz nincsen köze. Ellenkezőleg minden egyes szentáldozás egy komoly, határozott lépés legyen a szentség, a tökéletesség felé. Legyen egy csendes, de hatásos figyelmeztetés, hogy tulajdonképpen miért is áldozunk? Összeszedjük-e magunkat eléggé napközti, vigyázunk-e hibáinkra, nyelvünkre, indulatosságunkra, szenvedélyeinkre, szívünkre? S ha érezzük, hogy megint gyengék voltunk, hogy hibáztunk, alázzuk meg magunkat, kérjünk bocsánatot, igérjünk javulást és fogadjuk Urunk szent testét, mint a természetfölötti erő forrását arra, hogy hibáinkból lassankint kivetközzünk.

Ez a gyümölcsöző, a termékeny áldozás. Ha így áldozunk minden nap, lehetséges-e, hogy abba a szomorú, sivár lelki állapotba süllyedjünk, melyről az elején szoltunk?

A második gondolat vagy segítő eszme, melyet ajánlani kívántunk az, hogy kössük össze eucharisztikus ajtatosságunkat a Jézus-Szive tisztelettel s hogyan tegyük ezt?

Úgy, hogy áttörünk lelkünk, hitünk szemével az ostya külső színen, sőt még az Úrnak külső szent testén is és beletekintünk, belemélyedünk, süllyedünk abba a végtelen fönségű titkos belső életbe, belső világba, mely ott játszódik, ott szövődik, ott hullámszik, hőmpölyög - ha szabad-e kitételrel élnem — az Eucharisztia, a kis ostya szívében, mélyén az édes Jézus-Szívében.

Oh ha minden szentáldozás előtt legalább egy pillanatra megállnánk az oltár előtt, meggondolva, hová készülünk, kit akarunk szívünkbe fogadni és akkor eszünkbe jutna, hogy ez az édes Jézus az ő isteni szent Szívével, azzal a mélységen tátongó, lángtengerben úszó, keresztel tetézett, tövissel övezett Jézus-Szívével, mily egészen más érzelmekkel járulnánk mindig a szentáldozáshoz, mily más lelkülettel, gerjedelmekkel fogadnók az Úr szent testét! mily messze maradnának áldozás előtt és közben ama világiás, hívságos gondolatok! És mennyire el tud-

nánk mélyedni a szentáldozás után isteni Vendégünk édes Üdvözítőnk gondolataiba, érzelmeibe! Azokba az édesen fájó, áldozatokra ösztönző és mégis oly boldogító, a világot megutáltató és mégis megváltói szeretetben, az önfeláldozásig melegen a világot átfogó krisztusi gondolatokba, Jézus Szíve gondolataiba!

Inkább csak jelezni kívántuk e két segítő gondolatot. De annyi eme rövid megemlékezésből is bizonyára kitűnik, hogy ez volna az igaz áldozás. Ilyen áldozás mellett nemcsak hogy nem súlyodunk a szenteskedés meddő posványába, hanem rövidesen érzelmeinkben és gondolkodásunkban átfőrnénk Annak érzelmei és gondolatai mintájára, kit a szentáldozásban annyiszor magunkba fogadunk. Igazán lelkiekké válunk.

Végezzük hát áldozásainkat mindig figyelemmel s nevezetesen keressük azt a gondolat- és érzelembeli közösséget az Úr szentséges Szívével; tegyük magunkévá az Ő érzelmeit, legyen első és főszándékunk a szentáldozásnál, hogy Őhöz hasonlókká legyünk, adjuk át magunkat neki teljes szívvel, hogy tegyen velünk szentakarata szerint, alakítsa szívünket az Ő szíve szerintivé, nyomja abba bele, mint valami Veronika kendőbe az Ő isteni szent ábrázatát, hogy éljünk, de már nem mi, hanem Ő éljen mi bennünk. Akkor a gyakori szentáldozás majd csakugyan az lesz, aminek a szent atya remélte, ama szívet újító, a világot áttevő isteni erőforrássá, amely másodszor is ujja teremti a föld színét, instaurans omnia in Christo, mindent megújítva Krisztusban, az Úr szelíd és alázatos Szívében. *Klett S. J.*

A kisdud Jézusról és a Szent Arcról nevezett Teréz nővér karmelita szűz. (1873—1897.)

Bevezetés.

EZ A NÉV pár év óta világesemények központja a keresztény társadalomban és a sajtóban. Róla beszél a társadalom az ötvilágrészben, ahonnan naponként több mint 60 esemény híre érkezik a lisieuxi karmelita zárdába; ezek az események Teréz nővérnek az anyagi szűznek dicsőségét hirdetik, aki a szenvedő emberiség minden bajában segít: lelki kegyelmeket, hirteleni gyógyulásokat eszközöl, lejár a földre az ő isteni jegyesétől kapott megbiztatásához képest és segít az anyagi szorultságban levőknek. Mind erről három kötetben mintegy 800 közlemény beszél 1910. óta.

Hogy pedig mindezek a dolgok nem a képzelet szüleményei, erre

nézve legyen elég egyelőre annyit megjegyezni, hogy Lisieux-püspöke a Szentség hírében meghalt szűz nevével összefüggő rendkívüli események vizsgálatát elrendelte és a hivatalos vizsgálat eredményeként a nagyszámú eseményekből mintegy harmincat, mint a leghitelesebb tanúkkal igazolhatókat, a római Szentszékeknek 1912. évi december havában bejelentett. Ezen világra szóló eseményeket a sajtó sem hallgathatta el és ez események fontosságát méltatva világszerte hozsannát zeng az angyali Szűznek; a reá vonatkozó művek pedig (önéletrajza, levelezései, tanácsai, eszméi, költeményei, felhívása a kis lelkekhez, életrajzi kivonat, költeményeiből vett szemelvények, a rózsaeső — kegyelmek és gyógyulások stb. — a Szűz boldoggá avatása végett összeállított okmányok lenyomata egy nagy kötetben) egészben vagy részben a következő nyelvekre lettek lefordítva, részint kinyomatva: u. m. angol, spanyol, olasz, német, lengyel, flamand, hollandi, japán, malta, orosz, magyar, görög, örmény, anamit, tamil, bréton, arabs, kanak, horvát, latin, dán, khinai, togal, shingal, hind, catalauni, portugali nyelvekre.

Ebben a *bevezető-cikkben* indokolni akarjuk azon szándékunkat, hogy ezentúl az Örökimádás hasábjait többször fogjuk felkeresni az angyali Szűzre vonatkozó cikkel.

Az Örökimádás hivatása a *Legszentebb iránti hódolat* ápolása a lelkekben. Az angyali Szűz ugyanarra törekedett földi életében és arra törekszik a menyországban, hogy a menyországba juttassa a lelkeket. Ő magát égő áldozatul ajánlotta fel a papokért, hogy méltó szolgáló legyenek a Legszentebbnek.

Az Örökimádás apostolkodásának ezen óhajtott gyümölcsét segíti megérlelni az angyali Szűz, midőn csodálatos erővel vonza a lelkeket a Jézus iránti szeretetre és e szeretet alapján arról is biztosít, hogy példáját követve a tisztító tüzet ki lehet kerülni. Számos jelentés azt is igazolja, hogy az angyali Szűz a halál fájdalmaitól és a halál utáni ítélettől remegő lelkeket is megvigasztalja.

Mejjegyezzük, hogy az angyali Szűz pártfogását szent, kilenced végzésével szokták kikérni, a szent kilenced alatt naponként három Miatyánkot, három Üdvözlégyet és három Dicsőséget elmondva a könyörgeggel: *kisded Jézusról nevezett Teréz, segíts rajtam!*

Akiket az angyali Szűz segítségében részesített, azok ezt a lisieuxi zárdának (*Carmel Lisieux* [Calvados] France) szokták jelenteni. Z. K.

Jelen számunkhoz mellékeljük a múlt évfolyam gazdag tartalomjegyzékét, melyre ezennel felhívjuk a kedves olvasók figyelmét.

A szentségi Krisztus diadalnapjai Columbiában.

BÉCSNEK visszhangjakép, szívvidámítóan, lélekben áthatva, mélységes örömmel vesszük az újvilág reményteljes országából, Columbiából az ottani eucharisztikus kongresszusról a beszámoló hírt. Az elmúlt napokban tartotta ugyanis e színtiszta katolikus érzelmű köztársaság első *nemzeti eucharisztikus kongresszusát*. Nem, nem lohadt Krisztusnak szerelme, az igaz szívben ma is hően lobog a Megváltó iránti nemes lelkesedés lángja! Itt tények beszélnek, itt tettek állnak szemléletre, szívlelésre várva! A történelem folyása ma is ugyanaz, mint volt egykoron. A krisztusi szeretet jelszava, a lángoló szeretet záloga, az Oltári-szentség jár ma is ép úgy, mint századokkal előbb az emberiség útján, s ahol hű szívekre talál, ott beköltözködik, ott szállást is foglal égi kincseivel. Béke, öröm és igazság tudata, a szent szeretet égbetörő lángja gyúl ki e Vendég nyomában! Jöjjetek, lássátok, izeljétek éljétek át, mily édes az Úr! Példaképpül álljon elénk Columbia nemeslelkű népének ragyogó példája.

Ezen nemzet felbuzdúlva azon nagyszerű tüntetések, s a szentségi Jézus iránti hit, szeretet és odaadó érzületek hírének tudomásul vételére, mely az európai nagyvárosok híthű népének hős tetteről számolt be előtte, az Istenember kegyelmétől áthatva, szerelmétől hevülve szeretne volna kivenni mind e hódolatban a saját részét is, de a nagy távolság s egyéb akadályok nem engedték meg, hogy benső érzelmének a Megváltó iránt megfelelőképen kifejezést adjon s ime a szeretet, az égő szeretet, az önmagát szinte felemészítően buzgó szeretet találékonysága utat-módot talál ezen bensőségnek külső kifejezésére. A szép ország népe nemes és nagy tette határozta magát! Versenyre kelt, szent s nemes versenyre nagy Európával, önmaga rendezett otthon nagy nemzeti eucharisztikus kongresszust.

Szentatyánk önmaga írt igen szép levelet a bogotai érsekhez, Herrera Restrepo Bernáthoz, dicsérte megatottan ezt a kedvesdeden szép és példás kezdeményezés eszméjét s már előre szent áldását adta a nagygyűlés egész munkájára.

A nagyszerű eszmét az erényes és tudós bogotai kanonok, dr. Carasquilla Mária Ráfael veté fel s alig hogy közölte másokkal, mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel, vállalkozó kedvvel szívbeli örömmel fogadta minden néposztály, melyet szintén a nagy gondolat foglalkoztatott: nyilvánosan tüntető hódolatot mutatni be a világ Urának, a népek Boldogítójának, a nemzetek dicső Királyának, az ég és föld fölséges Urának. S e nemzeti gyermekded és szívet-lelket felemelő öröm a leg-

tüntetőbb, a legmagasztosabb földivisszhangot — mert az égit bizonynyal az angyali seregek adták — a köztársaság kormányzó-törvényhozó köreiből kapta. Az ország első embere, dr. Restrepo Carlos, a köztársaság elnöke mélyen meghatottan polgártársainak nemes lelkesültsége láttán nemes gondolattal vágyott reagálni arra s előterjesztést tett, hogy a püspöki kar nemes eszméivel egyetértve ki akarja saját részét venni a nemes hódolatban, minden tényhez önként hozzájárul s az ünnepély fényének emelésére kész szolgálatait bátran felajánlja.

Ezen alkalomból külön törvényt is hozott az ország törvényhozó testülete Casas José Joachim előterjesztése folytán, mely törvényt vallás-üldöző és sok helyütt oly szegény vallásos életű korunkban dicső példaképpen felállítani vágyunk s azért éppen teljes egészében közölni kötelességnek véljük:

1913-iki I. törvény, mely által hódoló tiszteletet mutat be az ország Jézus Krisztusnak.»

«Columbia törvényhozó-testülete elhatározza:

1-ször: Az első nemzeti eucharisztikus kongresszus alkalmából, mely a közel jövőben tartatik, a néphithúsége és katolikus érzelmi ünnepélyes és örök tanúságtétele céljából és hogy a nemzeti béke létrejötteért és a köztársaság szilárd fejlődéséért az ég kegyét megköszönje, a kolumbiai nemzet képviselői által hódoló tiszteletének és imádásának jelét adja Jézus Krisztusnak, az Eucharisztia főséges szentségében rejtőző Megváltónak.

2-ször: Jelen törvény márványtáblába leszen bevésve, hogy azon helyre tétessék, melyet számára Columbia primása a bogotai érsek majd kijelöl.

3-ször: A jelen törvény végrehajtásának költségei az évi országos költségvetésbe veendőek fel.

Kelt Bogotában 1913. évi augusztus 5-én.

Concha József, a senatus elnöke Vitéz Marcellin, a képviselőház elnöke
Palacio H. Gyula, « titkára Reis Dániel, a « titkára
a törvényhozó hatalom nevében.

1913. aug. 6.

Kihirdesse és végrehajtsa Restrepo Carlos, a köztársaság elnöke.
Carreno Péter, államminiszter.

A három nyilvános gyűlésen a legelőkelőbb személyiségek, mint a köztársaság elnöke, a senatus elnöke, az elnök esetleges helyettese stb. léptek fel nyilvános szónoklataikkal. Többféle szakosztályi gyűléseket is rendeztek, melyeken az osztály jólétének előbbrevitele felől tanácskoztak.

De a hívők serege se maradt tétlen a nagyszerű manifesztaációban. A szegény templomok felszerelését versenyezve karolta fel kiki saját

tehetsége szerint s impozáns kiállítást is rendeztek ezen alkalomból. A tanodákban és iskolákban, a szemináriumokban mindenféle különböző akadémiákat, ünnepi díszelőadásokat rendeztek a szentségi Krisztus dicsőítésére s a művészeteket is szegődttették a legfölségesebb eszmék szolgálatába, melyek a kedélyt emelik fel, míg a vallás ereje a lelkeket nemesíti meg.

Megszámlálhatatlan azok tömege, kik ezen napokban az Úr Jézust a szentáldozásban magukhoz vették s vele ilykép az erény és áhitat mérhetetlen értékű kincseinek részeseivé tették önmagukat.

Nyolc napon át, a kongresszus ideje alatt megszakítás nélkül nyilvánosan szentségimádást tartott a hithű ország népe. Bogotában a kongresszus színhelyén.

A *gyermekek szerepe* meg egyenesen megragadó jelenség volt, minőt még a világ alig látott másutt. Nem vehettek oly élénk részt nemzeti örömnepük oly átérzéséből, mint az érett felnőttek, de hát azért ők is megmutatták, hogy szereti kicsiny szívük nagyon, nagyon a jó Jézust. Jézus is meglátta e galambszívek öröme hangoló, kedves dobogásait s végtelen nagy szeretetéből elhatározta, hogy ellátogat Önmaga kistestvérkéihez, hogy áthassa őket isteni erővel s adjon nekik erőt, kedvet bizalmat az élet jövőjére.

Az égi seregek örömmosolygása között, az égi Szűzanyának bizonynyal örömtől áradó szemlélete mellett s a földi hiveknek épülő-bámuló tanúsága szerint *ötezer* kis gyermek járult ez ünnepen csak az érseki templomban először az Úr szent asztalához s ugyanaznap este egybegyűlve a primási díszkertben megnyitották egy szívvel-lélekkel fennhangon keresztségi szent fogadásukat. *Húszezer* lélek volt tanúja e fölséges jeleneteknek, mely az Úr Jézus jeruzsálemi bevonulását idézi elménkbe, hol a kis gyermekek szintén oly derekasan kivették az Úr ünnepléséből a saját részüket. Őszinte szívvel, repeső kebelvel zengi a gyermekszív ma ép úgy, mint kétezer év előtt a közjük bevonuló Úr Jézus Krisztusnak: Hozanna Dávid fiának! Áldott aki az Úr nevében jött!

Mintegy az ókori olimpiaszok emléke öltik elménkbe, a hír hallatára, hogy a nagyok palotái s a szegény kunyhója, a robogó vonat vagonjai s a lapátoló hajók terraszai most mind kiürültek, minden lélek sietett Bogota felé, hogy az Úr Jézusnak igazán *nemzeti* hódoló ünnepség rendezésében saját részét kivegye.

A főváros lakossága megkétszereződött e napokban, az otthonmaradtak pedig saját városukban, saját falvaikban ünnepi oltárokat emeltek, körmeneteket tartottak s az Úr Jézus tiszteletére ünnepelni szívüknek a legfőbb vágya volt s az ő jóságáért hálát mondani s új imát mondani őhöz a nemzeti haladás és béke jótéteményeiért.

S a kongresszust záró ünnepi körmenet méltó befejezése volt a dicső nagy ténynek. Gazdagon díszített utcákon három egyházi főméltóság vitte az Oltáriszentséget külön e célra készített műremek kocsiban, melyet hat gyönyörű fehér ló húzott, lovászokként pedig középkori dísnemes öltözetben a legelőkelőbb egyetek ifjai szerepeltek.

A díszmenet résztvevői között a kléruson kívül ott voltak a köztársaság elnöke, a kamarák, a senátus elnöke, tisztviselői, a sok-sok egyesület díszszázlós küldöttsége, a sok-sok iskola díszkiküldöttei, a hadsereg díszes kíséretkép s a beláthatatlan tömegű, sok-sok ezer főnyi népség.

Es ime, egyszerre heborul a ragyogó égbolt, villámfénynél és menydörgés zenéjénél locsogó esőben kitarat a hitű nép, mert hisz a litből él s tudja, hogy az, aki derűre borít küld, a borít is csak ő osztatja el s akár áll, akár sujt, csak nekünk akar jót, azért hűségesen követi az Urat s bizonyágot tesz meggyőződéséről, hogy az Úr az Isten, hogy Ő az Úr, hogy az ő szent szeme örökösödik felettünk s a próba idején különösen szeretve néz reánk s főöröme mi felettünk az lesz, ha hűen kitaratunk, hisz ő az, ki mondotta szent angyala által a hú Tóbiásnak: mivelhogy kedves voltál az Úr előtt, szükséges volt, hogy kísértés tegyen téged próbára. *Őt kilométernyi* távolságban hűen kitaratva követte a néptömeg dicső Megváltóját s zengte dicséretét az ő szent nevének. Így jutott a menet zuhogó esőben a szépen kidíszített Bolivar-térre, majd onnan a primási bazilikába betérve annak előcsarnokába rázendített szivdobogva a fölséges ambrozianumra, (Te Deum) melynek végeztével megáldá az Úr Jézus az őt hűségesen tisztelő, mellette kitarató nemzeti nagygyűlést!

S az ünnepség már véget ért volna e ténnyel, ha még egy meghatóan remek jelenetet nem rögtönöz a köztársaság elnökének Krisztusért hűn dobogó szive, mély lelkének találékonysága. Midőn a népsereg az istentisztelet végeztével már oszolni akart, ime a derék hazafi és valláshű elnök ajkairól is elharsog a szózat: *«Éljen Kolumbia királya!»* (t. i. az Úr Jézus Krisztus.) A szózatot légrengető örömkialtás követi visszhangként a tömegnek egygyé lett torkából, egyesült lélekkel, a Krisztus iránti szeretet által felmelegített szívek mély szeretetéből. A nagyszerű aktus, a mély benyomások, a páráját ritkító lelkesültség nem vesz ki a derék kolumbiai nép emlékéből soha, s a derék ország történetében is örökké emlékeztetésekké lesznek e nagy napok s az élet könyvében bizton arannyal beírják.

T. Róma.

Br. Hornig biboros körlevele az Oltáregyesület terjesztéséről.

A TERJESZTÉSRE vonatkozólag a következők figyelembe vételét ajánlom: A plébános vagy káplán urak szentbeszédeik egyikében az Oltáregyesület célját, áldásait, indokait és áhitatgyakorlatait megismertetik a hívekkel. A szentbeszéd fonalán felszólítják őket, hogy lépjenek be az egyesületbe; megjelölik egyuttal az időt is, melyben azok, akik belépni óhajtanak, jelentkezhetnek, hogy neveiket bejegyezhessek. Ha a plébánia népesebb, akkor a jelentkezettek közül néhányat terjesztőknek kineveznek és meghatalmazást adnak nekik, hogy új tagokat szervezzenek és a havi két fillér egyesületi díjat átvehessék. A jelentkezett tagok névsorát az egyházmegyei igazgatóhoz¹ küldjék be törzskönyvezés végett, akitől felvételi lapokat kapnak, melyeket kitöltve átadnak a tagoknak.

Mihelyt a tagok jelentkeztek, a lelkész a hónap valamely legalkalmasabb napját és óráját kijelöli, melyen a közös imádást tartani fogják.

Vidéken, hol a mezei és házi munka, valamint egyéb körülmények miatt a tagok napközben csak nehezen vagy épen nem szakíthatnak maguknak egy-egy külön imaórát, éjjel pedig a nehéz munkától fáradt test nem bírná az egyórai virrasztást, legcélszerűbb, ha a plébános urak egyszer s mindenkorra a hónap egy oly napját és óráját tűzik ki, melyen a szentmise alatt és ezzel kapcsolatban az egyes tagok közös imádási órát tartanának; mert egyuttal a szentáldozáshoz is járulnának, a lelkész pedig az Oltáregyesület fenséges céljai felől rövid buzdító beszédet is tarthatna, mint az *Budapesten* is szokásban van.

A helyi viszonyok szerint a közös istentiszteletet, illetve a közös imádási órát, közös ima és énekek kíséretében a vasárnap délutáni istentiszteletek előtt vagy után is meg lehetne tartani. Így van az egyházmegyémben a legtöbb helyen. A magánórára és közös istentiszteletre alkalmas és elégséges ájtatosságokat tartalmaz a több nyelven kiadott «Ájtatossági vezérkönyv.» Ára fűzve 40, kötve 60 fillér. Természetesen a külön imaóra végzése mindig jobb, azért ha jelentkező akad, mindig ezt kell ajánlani, különösen akkor, ha már vannak vallásilag annyira művelt lelkek, kik erre könnyen vállalkoznak.

Attól nem kell félni, hogy az oltáregylet felállításával a vallási társulatok erősen felszaporodnak. Az Oltáregyesület igen könnyen egyesíthető a Jézus Szíve-társulattal, hisz a kettőnek közös a célja, tudniillik a szentségi Üdvözítő imádása és szeretése...

Ezek után ismétellen felszólítottam ftdő Papságomat, álljon az Oltáregylet terjesztése által is az Oltáriszentség minél buzgóbb szolgálatába.

¹ Esztergom főegyházmegyében: Kánter Károly prelátnak-plébános, Budapest, királyi vár. Szerk.

Állítsuk a szentségi Üdvöztöt, miként az ő s egyház tette, a lelkek életének középpontjává és ha ftdő Papságom nemcsak akkor támogatja az Oltáregyesületet, ha tőle valamit kér, hanem ügyét állandóan meleg érdeklődéssel felkarolja, a hivekkel megszeretteti, akkor teljesedik hő vágyunk: *adveniat regnum tuum eucharisticum.*

TÖRTÉNELMI TÁR.

A kassai szent vér tisztelete.

A KÖZÉPKOR folyamán hazánk több városában őrizték Krisztus vérenek ereklyéit. A *bátai* apátság, továbbá *Győr, Kassa* és *Szeged* városok bírtak ilyen szentséges kincssel.¹ A nevezetes ereklye bucsújáró helyé avatta az illető városokat, ahová kegyelettel zarándokolt el a hívő magyar nép. A többi kegyhely mellett így vált Kassa ősi szent Erzsébet egyháza is a legméltóságosabb Oltáriszentség tiszteletének tűzhelyévé.

Ezekről a Krisztus vére ereklyékről *Laskai* Osvát ferencendi hit-szónok is értesít egyik prédikációjában. A szentségi csodákról szólva, *Gemma fidei* című művében jegyzi föl, hogy hazánkban is történtek szentségi csodák s Bátán, Kassán és Szegeden az ő idejében (munkája 1507-ben jelent) is őrizték még a csodás ostyákat. Érdekes följegyzése magyar fordításban így hangzik: «Még napjainkban is több egyházban mutogatnak szentostyát vércseppekkel: így a bátai apátságban és Kassa városában, úgy szintén Szeged városában stb.»² Ezek a Krisztus vére ereklyék tehát szentségi csodák emlékei.

Hogy mikor és milyen körülmények között történtek a szentségi csodák, arra nézve nincsenek közelebbi adataink. Jóformán csak magáról a csodás cseményről értesülünk, csupán a győri csodáról maradt fenn részletesebb leírás. Az esemény pontos idejét azonban itt sem tudjuk, csupán a rendelkezésre álló adatok egybevetésével tehető a győryegyházmegeyi csoda az 1468—1469. évekre. A bátai szentségi csodát a XIV. századra teszik a történetirők.

A kassai Krisztus vére ereklye talán még a bätainál is régebbi volt. Kiviláglik ez egy vatikáni okiratnak³ tartalmából, mely a kassai szent Erzsébet-templom építésére és nevezetes ereklyéjére vonatkozólag fontos adatokat őrzött meg.

¹ A bátai és győri Krisztus vére ereklyéről külön cikkben szölktem e folyóirat 1909. illetve 1910. évfolyamában. ² *Gemma fidei* (Hagenau 1507) 61. prédikáció. ³ *Monumenta Vaticana Hungariae*. I. sor. IV. köt., 417—18. l. Az okmány eredeti szövegét s magyar fordítását *Mihalik* József is közli: *A kassai Szent-Erzsébet-templom* I. r. Budapest, 1912. 25—26. l.

Az ősi (vagyis első) szent Erzsébet-templom a XIV. század végén Kassa várossal egyetemben leégett. A tűzvész pusztította templom még 1402-ben sem volt teljesen helyreállítva. Hogy az újraépítés és tatarozás minél előbb befejezést nyerhessen, IX. Bonifác pápa 1402. március 1-én kelt bullájával búcsút engedélyezett mindazon híveknek, kik a templom helyreállításának költségeihez hozzájárulnak. A pápai bulla a kassai szent Erzsébet plébánia-templomról úgy emlékezik meg, mint «melyben a mi urunk Jézus Krisztusnak dicsőséges vére rég letűnt időktől fogva csodálatos módon feltaláltatott és amely templomba, az ott gyakorta feltűnő isteni csodák miatt, a közel lakó hívőknek és hitetleneknek — oláhoknak és ruténeknek — nagy sokasága gyűl össze, sőt a hitetlenek közül némelyek az isteni kegyelem sugallatára eddig is áttértek s naponként áttérnek a katolikus vallásra.»

A pápai bulla tanuskodik arról, hogy a szent Erzsébet-templom egyideig nélkülözötte drága kincsét. Talán a templom leégése alkalmával került a szent vér ereklyéje a romok alá s lappangott ott, miglen feltűnő körülmények között újból napfényre került. A hívek ezután még fokozottabb tiszteletet tanúsítottak a kassai kegyhely iránt. Nemcsak katolikusok, hanem más vallásúak is előszeretettel keresték fel a kassai kegytemplomot.

Uj korszak virradt a kassai kegyhelyre IX. Bonifác pápának búcsu-engedélyével. A szentatya, hogy a kassai szent Erzsébet-templomnak fölépítését elősegítse, e templomot ugyanazon búcsúkkal és kiváltságokkal ruházta fel, mint amiket a velencei szent Márk-templom, az Assisi mellett levő Portiunkula-templom (Santa Maria degli Angeli) s a castellani egyházmegye székesegyháza bírt.

Szent Fülöp és Jakab apostolók ünnepén volt a kassai templom fő búcsuja. Ezen ünnepen s a rá következő háromnapon teljes búcsút nyerhettek a hívek, ha a kassai templomot ájtatosan látogatták, a szent-ségekhez járultak s a templom helyreállításához és fönntartásához adományokkal hozzájárultak. A kassai templom rektorát s a búcsu idejére ő általa fölkért tizenkét gyónatót pedig azon kiváltságban részesítette a pápa, hogy e napokon a gyónókat a fönntartott esetek alól is fölöldozhatják, kivéve mikor olyan súlyos bűnről van szó, hogy szükségesnek látszik az apostoli szentszék tanácsát kikérni.

Ez a búcsú kiváltság egyszeribe a Felvidéknek leglátogatottabb kegyhelyévé tette Kassát. Hogy messze földön is mily nagy becsben állott a kassai Krisztus vére ereklye, arra nézve ékesen szóló bizonyság egy nagybányai városi esküdtnek misealapítványa.¹

Ádám nagybányai városi esküdt és neje, Dorottya 1475 november

¹ B ékefi Remig dr.: A népoktatás története Magyarországon. Budapest, 1906. 316-318. l.

22-éről keltezett végrendeletükben gyermekeik és rokonaik hozzájárulásával misealapítványt tettek a kassai szent Erzsébet-templom javára. Az alapítólevél meghatározza, hogy a végrendelezők által alapított oltárjavadalomnak káplánja minden csütörtökön, a reggeli mise után orgona és ének kísérete mellett nagy misét tartson a legméltóságosabb Oltáriszentség tiszteletére. Meghagyják az alapítók, hogy mise alatt az iskolásgyermekek énekeljenek, a misézó pap pedig mutassa meg a hívő népnek a kassai templom drága kincsét, a csodás szentostyát. A szentséges ereklyének közszemlére való kitétele az evangélium előtt, a sequentia alatt ment végbe meghatározott szertartások mellett. Míg a pap a csodás ostyát mutogatta, az Ecce panis angelorum sequentia-részletet énekeltek. A csodás szentostyát monstranciában őrizték. A szent Erzsébet egyház kincseinek 1516. évi jegyzéke is említi, hogy a kincstárnak 26 ereklyéje volt, miket monstranciában mutogattak.¹

A csütörtöki szentmisét minden hónap első csütörtökjén szentséges körmenettel kötötték össze. A körmenetet mise előtt tartották a templom körül s azon az iskolás gyermekek is résztvettek. A körmenet kezdetét a nagy harang zúgása jelezte.

A csütörtöki szentmisének és körmenetnek rendszeresítésére a nagybányai házaspár 52 forintot hagyott aranyban. Alapítványukkal növelni óhajtották a szentségi Úr Jézus tiszteletét.

Ezek a szórványos történeti adatok is tanúsítják, mily nagy tiszteletnek örvendett a kassai Krisztus vére ereklye.

Legtöbbször 1546-ban hallunk hírt a kassai szent vérről. *Szkárosi Horvát* András «Az Istennek irgalmasságáról» szóló költeményekben² gúnyolódik a kölni, aacheni, kassai stb. bucsújárás fölött. Ezeket írja prédikátor uram:

Az Krisztus mondja: jertek én hozzám, mit futunk Rómában,
Bódogasszonyhoz Glóriába, onnat a nagy Ágba.
Bolcsós helyekre a szent Jakabhoz a compostellába.

Az kinek nincsen annyi költsége, menjen csak *Bótára*,
Avagy *Kassára*, avagy *Váraddá*, avagy csak *Darnóra*,
De hol taníta minket az Krisztus ez fassangezásra?

Igy gúnyolja a kassai bucsújárást *Szkárosi Horvát* András Tállyán, 1546-ban. Pedig abban az időben már megszűnt a kassai bucsújárás. A mohácsi vész után, 1526-ban Mária királyné udvari szónoka, *Henckel János* visszatér *Kassára* papnak. Az új hit felé hajló *Henckel* teljes csöndben megnyeri a kassaiakat *Luther* tanainak. A reformáció terjedésével azután megszűnik a Krisztus vére ereklyének tisztelete is. *Timár Kálmán*.

¹ Történelmi Tár 1882. évf. 719. l.

² Régi magyar költők tára. II. kötet. Budapest, 1880. 204. l.

JÉZUSOM, ÖRÖMÖM

Rovatvezető: DR. SZVLLABA EMIL.

Szent Pongrác vértanú utolsó szent áldozása.

(Wiseman *Fabiolája* után.)

AZ OKTÓBERHAVI füzetben olvastátok szent Tarzíciusnak, az Oltáriszent-ség vértanújának a történetét. Azt hiszem, ha valaki igazán figyelmesen elolvasta egy kérdésre szeretett volna feleletet kapni. Ez a kérdés: megáldozhattak-e mégis valamiképen a keresztény foglyok, akiknek a szent fiú az angyali kenyeret vinni akarta? Igen, megáldoztak, de különös, megható módon.

Szent Tarzícius haláláról a foglyok a börtönben értesültek s az volt egyedüli szomorúságuk, hogy így aligha tudnak már haláluk előtt megáldozni. Ekkor szent Sebestyén, a császári testőrség tisztje lépett közéjük. Bátorította és azzal vigasztalta őket, hogy az égi kenyeret megkapják. Néhány szót súgott Reparatus szerpapnak, akinek erre öröm látszott meg az arcán. A szerpap elsietett.

Szent Sebestyént ismerték a börtönőrök, azért naponként beengedték a keresztény foglyokhoz. A szent ilyenkor ki nem fogyott keresztény testvéreinek a vigasztalásából. Ezen a napon azonban azzal a szándékkal jött, hogy búcsút vegyen egy kedves ifjútól, Pongráctól, aki arra volt ítélve, hogy keresztény hitéért másnap a színteren a vadállatok elé vessék. Ők ketten félrevonultak és az ifjú így kezdett beszélni:

«Emlékezel még Sebestyén, arra az estére, mikor néhány nappal előbb ablakodból kihajoltunk és hallottuk a színházban ordítani a vadállatokat, mintha készen lettek volna a keresztények diadalára?»

«Igen, fiam, nagyon jól emlékszem az estére s nekem úgy tűnt föl, hogy sejtetted akkor azt a sorsot, amely holnap reád vár.»

«Bizony úgy volt; lelkemben biztos voltam benne, hogy az első közt leszek, kiket a vadállatok szétmarcangolni fognak; de most, hogy itt az ideje ennek, nem tudom magamat a dicsőségre érdemesnek találni. Mi nagy, jót cselekedhettem, hogy az Úr Isten ekkora kegyelemmel, a vértanúsággal tüntet ki?»

«Tudod, Pongrácom, hogy az Isten végtetenül jó. De mondd meg, kedvesem, mit érzel most szivedben, mikor holnapi dicsőségedre gondolsz?»

«Az igazat megvallva, oly dicsőnek tartom, hogy alig tudom elhinni. Oly hihetetlennek látszik, hogy ma még sötét, nedves börtönben vagyok, holnap pedig már, mielőtt még egyszer lenyugszik a nap, az angyalok énekét hallgatom, a fehérruhás szentek közt járok, a mennyei tömjén illatát lehelem be!»

«Nem érzel még ennél is többet, Pongrácom, mint amennyit most mondtál?»

«Ó igen; sokkal többet érzek szívemben, mint amennyit szóval elmondani tudok. Alig kerültem ki az iskolából, Krisztusért még semmit sem tettem és már mondhatom: Holnap színről-színre fogom Jézust látni, imádni! Ő pálmát és koronát fog nekem átnyújtani s megölel — oly szép ez mind, hogy attól félek: hátha nem fogom e nagy szerencsét elérni? És mégis igaz, mégis úgy lesz, Sebestyén» kiált fel lelkesen az ifjú.

«Még ennél nagyobb szerencse is ér téged holnap, Pongrácom!»

«Igen, Sebestyén, még nagyobb. Lecsukom holnap szememet, melylyel most még az embereket nézem és rögtön utána Isten teljes fényességében nyitom ki az égben. Lecsukom ezer olyan ember arca előtt, akik a színházban haraggal, gyűlölettel és megvetéssel tekintenek reám és rögtön utána atyám jóságos arcát fogom látni! Ó Sebestyén, holnap, már holnap — nem! halljad csak, az éjjeli őr az éjfélt hirdeti — még ma fogok mindenben gyönyörködni.»

«Boldog Pongrácom, te már pár órával előre érzed ezt a boldogságot!»

Igy beszélgetett az ifjú, ki közeli halálának örült, az erős római katonával. Beszélgetésük akkor ért véget, amikor Reparatus szerep jelentette, hogy minden elő van készítve a börtönben a szentmise áldozatra. A két hű barát, az ifjú és a katona, szettekinített és Pongrác nagyon elcsodálkozott. Tudniillik szent Lucianus áldozópap — halálraitelt keresztények egyike — kínzóeszközzel kifesztve feküdt a földön úgy, hogy felemelkedni sem tudott. Mellére Reparatus szerep három gyolcskendőt terített, mint ahogy oltárainkon is három oltárterítő van; e három kendőn volt a buzakenyér, a kelyhel borral és vízzel, amit a szerep tartott.

Az ősz pap fejét felemelték, hogy olvastassa a miseimádságokat. Aztán angyali ájtatossággal és mélységes hálával, szemében könnyel járult hozzá mindenki, hogy megáldozzék, köztük szent Pongrác is.

Igy tehát a halálraitélt keresztények mégsem maradtak szent áldozás nélkül.

Ugyanaznap reggel Pongrácot a többi elítélttel együtt a római színházba, a vadállatok elé vitték. Az út a színházba folyosón át vezetett. Ott látta szent Sebestyént, mellette egy köpenybe burkolt, sűrűn lefátyolozott urnőt. Az ifjú azonnal fölismerte az urnőt, letérdelt előtte, megfogta kezét gyengéden megcsókolta és így szólt: «Áldj meg engem, drága anyám ez órában, melynek te épúgy örülsz, mint én.»

«Tekints fel, gyermekem, az égre — mondta szent Pongrác anyja — oda nézz, mert ott vár reád Krisztus az összes szentekkel. Légy bátor, most mutasd meg, hogy híven szereted Megváltódat.»

Pár perccel reá mindenféle vadállat közt állt az ifjú; azok reá rohantak de neki nem estek, hanem, mikor közelébe értek, vagy körülötte kezdtek farkukkal dühösen csapkodva szaladni, vagy megálltak előtte de nem bántották.

Ekkor a kedves szent ifjú így szólt a bámuló pogányokhoz: «Párduc ölte meg atyámat, mikor hitéért halálra ítéltétek, talán nekem is párduc szerzi meg a mennyei koronát.»

Erre kibocsátották ketrecéből a párducot; a fenevad feléje csúszott, villámgyorsan az ifjú torkának ugrott, szent Pongrác még egy csókot vet kezével szent Sebestyén felé és holtan esett össze.»

Sok örömet az újévben!

AJÉZUSKA jászolánál állunk még. Ő újévet ad nekünk, hogy továbbra is szerethessük. Fönntartja testünket, hogy magunkhoz vehessük. Meg fogjuk-e tenni sokszor?

Ugyebár, aki gyakran szokott áldozni, jól tudja, hogy azért az ő élete nem szomorú. Épenséggel nem, hiszen a gyakran áldozó gyermek vidámabb, mint mások; csak abban különbözik másoktól, hogy örömei, vígságai tiszták és büntelenek mindig, de nagyobbak is, mint a lanyha és Jézus iránt hidegszívű gyermekekéi. Ennek pedig az az oka, hogy ő nem egyedül örül, hanem vele együtt Jézus is az ő szívében. És mennyire tud Jézus még a kis dolgokon is örülni? Ő maga mondotta, hogy ha csak egy pohár vizet adunk is valakinek az ő nevében, azért is megjutalmaz. Pedig ugy-e nem sok egy pohár víz — s Jézus annak is örül. Ha azért valaki gyakran áldozik és minden kötelességét buzgón teljesíti,

mennyire örül vajjon Jézus ennek a gyermeknek a szívében? Innen van, hogy az ilyen gyermeknek olyan nagyon könnyű a szíve, mintha Jézus szárnyakat adna neki, hogy már a földön is megízlelhessen némiképp a mennyi örömeiket.

Nem tudok nektek jobbat kívánni újévkor, mint hogy ennek az évnek igen sok napjáról jegyezhesse meg Jézus, hogy szívetekbe bement: akkor igazán sok örömeitek, boldog újévetek lesz.

EUCHARISZTIKUS SZÖVETSÉGEK.

Veszprém. Bizonyára nagy öröm az Úr Jézusnak, hogy ilyen sokan és lelkesen léptek a gyakran áldozók Szövetségébe. Sőt a 224 gyermek szövetségi tagon kívül van még Ifjak és Leányok Szövetségi csoport is. Sok buzgóságot kívánok kis barátaim!

Surgón is gyarapodott a szövetség.

Taszáron és *Székelyhídon* is van egy kis csapat. Legyetek rajta gyermekeim, hogy társaitok is belépjenek a szövetségbe.

Nezsíder. Nálatok is terjed a szövetség. Sokat adok rátok gyermekeim, mert a ti szövetségtek az elsők közé való.

Nagymégyer. (Komáromm.) Gyönyörűen indul nálatok a szövetség! Isten hozott fiúk! De azért fognak leányok is belépni? Úgy-e?

Fertőszéleskút. Szervusztok kicsinyek! Gondolom, lesztek még többen is.

Fehérvár-Zámoly. Kaptatok-e gyermekeim felvételi cédulát! S Újságot nem rendelték?

Muzsla. Aranyos soraitokat, Szabó Ilona és Szilva Ágnes ezerszer köszönöm. Bizzatok az Úr Jézusban, ő nem hagyja el a szövetséget. Ő el mindnyájatokat az igazgató bácsi. A kis pesti szökevény kártyáját megkaptam. Gratulálok az örömnephez.

Sümege. «Ifjak Szövetsége» alakult. Örül a lelkem, hogy nálatok annyi nemes fiú akadt egyszerre. Csak legyetek buzgók!

Pápa. Lelkesen kezdődik, kis leányok nálatok a szövetség. Beszéljétek rá fiútestvéreiteket is, hogy ők is lépjenek be minél többen.

❧ Az érmekről ❧

Az érmekből már 3000 fogyott el. Milyen nagyszerű elgondolni, hogy ennyi gyermek keblén ott ragyog a díszes érem. Egyik oldalán a kis Tarzicius vértanú, tőle akarjuk tanulni szeretni az Úr Jézust, a másik oldalon ami legdrágább kincsünknek, az Oltáriszentségnek képe. Remélem, mind hordjátok, szép fehér szalagon. A fehér szín az Oltáriszentség színe,

de figyelmeztet arra is, hogy ilyen tiszta fehér legyen a mi lelkünk amikor áldozunk.

Az érem ára 30 fillér. Szalagot, sajnos, nem küldhetek, mert nem tudok annyit csináltatni, amennyi folyton kellene. Bizonyára lesz minden faluban vagy városban egy buzgó hívő tanítónéni vagy más néni, akik az Úr Jézus iránti szeretetből megcsinálják őket.

Eucharisztikus tagok!

Kedves kis Barátaim!

Ami kis ujságunk — nagy ujság lett! Tizenhat oldalra terjed, s még mindig csak 4 fillérbe kerül.

És milyen gyönyörű címlapja van. Egy nagy művész rajzolta külön nektek gyermekeim, hogy minél jobban megszeressétek az édes Jézust! Majd a következő hónapban külön meg is magyarázom a képeket. Addig csak gondolkozzatok magatok rajta.

Magyarországon nincsen szebb ujság, mint a mienk, — szeressétek azért, olvassátok szorgalmasan. Minden eucharisztikus szövetségi tag vegye meg magának! Egy hónap alatt mindenki tud magának 2 krajcárt összetakarítani.

Az Úr Jézus bő áldása legyen a mi ujságunkon és minden kedves tagunkon ebben az új esztendőben!

Isten veletek!

Igazgató-bácsi.

FESLŐ BIMBÓK

Kedves igazgató bácsi!

OILYEN nagy öröm, milyen nagy boldogság az nekünk, hogy most magunkhoz vehetjük az Úr Jézus szent testét! Arra fogunk törekedni, hogy minél jobban szeressük az Úr Jézust, minél gyakrabban járuljunk a szentáldozáshoz és lelkes tagjai legyünk a szövetségnek. Mindig iparkodni fogunk az Oltáriszentség előtt oly szépen viselkedni, mint ahogy viselkedett az a kis gyermek Jézus előtt, mikor az apostolok közé állította. Mikor a szentáldozáshoz járulunk, mindig Jézus szavaira gondolunk: «Ha nem lesztek mint e kisdedek, nem mentek be mennyeknek országába.»

Mohácson, 1913. dec. 1-én.

Kezeit csókolja

Thiel Boris V. el. oszt. tan.

Alvinczy Peti karácsonya.

NAP-NAP után az utcán üldögélt a szegény Peti. Mindenki ismerte, de azért senkisésem törődött vele. Pedig a városkának volt árvaháza, kórháza s ez már sok és elismerésreméltó egy olyan kis várostól. A lakósaí jó keresztényeknek is tartották magukat. Alvinczy Peti ezt nem tapasztalta. Nem volt árva, így hát nem juthatott be az árvaházba, nem volt beteg, így hát a kórházba se vették föl. De nyomorgott és éhezett végtelen sokat. Peti sohasem játszott. Akkor volt legboldogabb, ha csendesen ott ülhett a küszöbön s maga elé bámulhatott. De ha onnan belülről kihallatszott az anyja hangja, akkor összerezsent, mert az ritkán jelentett jót. Ha pedig apja is otthon volt, akkor legjobban valamely biztos helyre szeretett elbújni, ahová az apja haragja és keze el nem ért. Legbiztosabb helynek kínálkozott az a kis előcsarnok, amely a bezárt templomajtó előtt volt. Peti itt néha órákon át gubbasztott s nézte a nagy betűket felette, amelyek vörös, kék és arany színeket játszottak. Olvasni nem tudott s ha tudott volna is, akkor sem értette volna meg a nagy és szent üzenetet: «Jöjjetek énhozzám mindnyájan, kik fáradtak vagytok és terhelve és én megnyihítlek titeket».

Igen, Ő téged is meg akar vigasztalni, szegény kis Peti, de vajjon talál-e követet, aki az üzenetet neked átadja? Az egyházi már négyszer elkergette, legutóbb már a botot is suhogtatta, azóta Peti szivesebben ült a szülői ház küszöbén, mint a templomajtóban. Egyszer a lelkész is ott volt, mikor elkergették. «Kinek a gyermeke ez!» kérdezte. — «Óh ez annak az iszákos Alvinczynek a fia — haszontalan kölyök, mindig itt üldögél.»

A tél nehéz idő volt szegény Petinek. Meleg cipője és harisnyája nem volt s a küszöbön olyan kegyetlen hideg volt. Ilyenkor a kis madarakat nézte s azt gondolta magában: «Ezek is fáznak», s ez egy kis vigasztalásra szolgált. Morzsákat szórt nekik a kenyérből: «Pi-pi». Milyen hamar elkapkodták, hogy morzsolgatták a csőrükkel s milyen gyorsan-sűrűgtek forogtak! Pi-pi, pi-pi! Hogy kerestek még többet is. Peti sovány kék kezecskéi újra dobálják a morzsákat, ha ő maga éhezett is. Gyermeki szive erős szeretetre volt képes s mivel senki se vágyakozott szeretetére, csak a verebek, így hát azokat szerette szívének teljességével. Senki sem kívánta a te szeretetedet, szegény gyermek? Igazán senki?

Karácsonyi idő, boldog idő! Minden szeretetet lehel. A szeretet hírnökei szorgoskodva, gondoskodva járnak szerteszét. A jótékony egyletekben egész halommá növekednek a szorgalmas kezek alatt az ingek,

ruhácskák, harisnyák. Isten áldjon meg benneteket! A segítségre szorultak névsorában sok név van följegyezve; az árvaházak és kórházak lakóiról is megemlékeznek. Alvinczy Péter neve nincs fölírva. «Haszontalan család. Az apa nem volna szegény, ha nem innék, az anya pedig lusta és piszkos.» Hát Peti? Az ott ül a küszöbön és senki sem törődik vele.

A szent ünnep egyre közeledett. Peti rá se igen gondolt. Egy beteg-félig megfagyott madarat fogott. Kezei közt, meg a kabátja alatt melengette s mikor végre elkezdett csipogni és két kenyérmorzsát is meg-evett, akkor Peti oly végtelenül boldog volt, mint még soha életében. Maga mellé tette a kőlépcsőre. A kis madár csendesen ült és ránézett megmentőjére. Ó, most meg van szelidítve!

De jaj, az édesanyja hívja Petit! Hangja éles és haragos. Peti ijedten ugrik föl. «Mindjárt madárkám, mindjárt visszajövök. Várj meg.» De ez nem ment olyan gyorsan s a madárka nem is várt. Két lépcsőn leszökdécselt, egyet csiripelt és akkor épen arra jött a mézáros fekete macskája. Szegény, szegény kis Peti! Épen abban a percben lépett ki az ajtón, mikor a macska a madárral elszaladt. Peti csak egyetlenegy sikoltott, de aztán leült az ajtóba, csendesen, könnytelenül, nem úgy mint egy gyermek, hanem mint egy öreg, nagyon öreg ember, akit az élet gondja már egészen megdermesztett.

A szomszédház kerítésénél ott állt a jókedvű Márta. A nagy rőzske-teget, amelyet épen most hozott az erdőből, a kerítésre támasztotta, mozdulatlanul nézett Petire. Nem értette meg fájdalmát és mégsem tudta elfordítani róla a tekintetét, mert ő is gyermek volt és gyermek szíve volt neki is. Végre ledobta a rőzsét, átment Petihez s így szólt hozzá: «Te, holnap karácsony lesz». Peti meg sem mozdult.

«Hallod-e», szólott ismét Márta egy kis szünet után, «mit állsz itt?» Beteg vagy!» Peti a fejét rázta. Ujabb szünet. Márta félénken az ajtó felé pislogott. «Talán bizony az apád megvert?» Peti megint a fejét rázta. Márta zavartan állt egy darabig, aztán lassan indulni akart. Nem tudta, mit csináljon Petivel, de mégis megint megállt és megsimogatta Peti keskeny arcát. «Peti, Peti! Hallgass csak ide, kedves Petikém! Holnap karácsony lesz, a kis Jézuska eljön és hoz neked valamit. Egész bizonyosan! Majd érted jövök!» és rőzsás ajkáról ujjongva hangzott az ének, amint tova futott:

«Ó te boldogító, ó örömet hozó,
Kegyelmet adó karácsony!»

Az arra menők közül többen nyájasan intettek neki, némelyek megálltak s mosolyogva néztek utána. Tudták ők szeretni a gyermekeket, ha azok vidámak, tiszták és jó magaviseletűek voltak. De az az Istennek

tetsző szeretet, mely meglátja a nyomorúságot s szívére veszi az elhagyottak ügyét, ó, az olyan ritka!

Peti tovább ott ült a küszöbön. Ráért gondolkozni és fájni. A párányi kis nyomokra meresztette tekintetét, amelyeket beteg madárkája hagyott a hóban, de aközben újra meg újra megszólalt fáradt, szomorú szívében ez a hang: «Te, Peti, holnap karácsony lesz! Te Peti, érted jövök!»

Várt Mártára és a várakozástól már izgatott lett. A hideg szél metszően fújt. Peti úgy érezte, mintha láz borzongatta volna. Reszketett egész testében, bement volna a szobába, mert hiszen apja aludt, anyja meg nem volt otthon, de várni kellett, míg Márta meg nem érkezik.

(Folytatása következik.)

Az aranycipke

(Vége.)

A molnármester erre mindent elmesélt viselt dolgaikról a páternek, ki nagy figyelemmel hallgatta.

— Hogy hívják a kis fiadat?

— Lacika.

— Barna szeme van és fekete haja?

— Igen.

— Mehemed basa Leila nevű leánya volt itt egyszer nálunk egy kis fiúval, kit Lacinak szólított. Alighanem ő lesz a te fiad.

— És mit akartak nálad?

— A templomot megnézni. Laci annyit mesélt Leilának a keresztény templom kedvességéről és díszéről, hogy az előkelő török nő megnézni akarta. Ő fekete fezdésbe burkolva gyaloghinton idehozatta magát és alaposan megnézett mindent. Laci is vele volt, és különösen a boldogságos Szűz képét mutogatta Leilának.

Látod úrnóm, mondogatta, a katolikus vallás nem tanítja ám, mint a tietek, hogy az asszonymak nincsen lelke, hanem csak a férfiak, sőt inkább az asszony nagy dicsőségre jutott nálunk, mert a Boldogságos Szűz lett az angyalok királynéja.

— Ki beszélte ezt neked? — csodálkozott Leila.

— Édesanyám. Ő adott a nyakamba szűz Mária érmecskét is és a lelkemre kötötte, hogy mindig nagyon szeressem Istennek szűz Anyját.

— Ez Laci! Igen, ilyen az én kis fiam! Ő szereti annyjra az Úr Jézust és a boldogságos szűz Máriát.

Ó hol van az én kis Lacim? és merre lakik Mehemed pasa? Mondja meg kérem főtisztelendő úr!

— Mehemed pasa jelenleg Perzsia határszélén harcol, de palotája itt van a Perautcában. A jó főtisztelendő úr aztán elment velük együtt a pasa palotájába, hol az ő szavára Leila rögtön engedélyt adott, hogy bejöjjenek. De mikor meghallotta miért jöttek, az ifjú török nő nagyon elkomorodott.

— Hogyan? Én Lacit átengedjem, életemnek örömét, napjaimnak csillagát, ki nekem a keresztények égi nagyasszonyáról beszél?

Ó engedd át... nem kérjük ingyen és a molnár a remekműű *aranycsipkét* csillogtatta meg Leila szemei előtt.

Ez hatott. Leila roppantul szerette a szép, finom, ékes ruhafélét és átengedte az aranycsipkéért Lacit édesatyjának.

Laci elbúcsuzott kedves úrnőjétől és édesatyjával, meg Mariskával hazafelé indult. A jó páter elkísérte őket egy darabon. Mikor javában búcsuzgattak egymástól egy vágató lovon bő fekete köpenybe öltözött alak jött feléjük. Leila volt. Vigyetek magatokkal, keresztény akarok lenni. Itt van az aranycsipke is! Visszaadom, csak engedjétek, hogy veletek menjek! — mondta.

De a pasa! — figyelmeztette a molnár — mit fog mondani a pasa?

— Azzal most nem törődöm. Szivem azé, akit Laci imád és ki örök boldogságot ad az asszonyoknak is! Egyébként oly ügyesen rendeztem a dolgot, hogy estig aligha veszik észre szökésemet.

Mit volt mit tenni? Magukkal vitték Leilát is.

Néhány év múlva Laci, mint fiatal papnövendék tanult az aradi ferencrendiek kolostorában. Szive vágya vonzotta e pályára és már előre örült annak a nagy napnak ha először mutathatja be szentmiséjét az Úrnak. Végre eljött ez a szép nap is! Az oltár szépen fel volt díszítve, az *aranycsipke* pedig a Bold. Szűz szobrán csillogott. Az áldoztató rácsnál ott térdepelt Laci édesatyja, Mariska és a kereszttségben Magdolna nevet nyert Leila is.

Mikor pedig áldást osztott szentmise után az ifjú pap, mind megcsókolták a kezét, de legájtatosabban talán Mariska, ki azt gondolta: boldog kéz, ki tartottad az egek Urát és mindnyájunk megteremtőjét!

A XV. évfolyamba!

Az «Örökimádás» januári számával a XV. évfolyamba lép. Az újabb országunkban tapasztalható vallási megújulás ezen néhány év munkája. És munkája a legméltóságosabb Oltáriszentségnek, melyből a papok és hívek lelkes tevékenysége s a katolikus hitélet örvendetes fellendülése fakad. Létkérdése tehát hitünknek és katolikus tevékenységünknek az Eucharisztia megismerése, imádása és a szentáldozásban való kiaknázása.

Karoljuk azért fel teljes erőnkkel és legtisztább lelkesedéssel az «Örökimádás» folyóiratot, amely egyenesen a legméltóságosabb Oltáriszentség és a neki szolgáló oltáregyesületnek zászlaját lengeti.

Igyekezzünk mindenekelőtt terjeszteni az «Örökimádás»-t, mert ezzel óriási mértékben mozdítjuk elő az Oltáriszentség nagy és szent érdekeit.

Támogassuk értelmi és erkölcsi erőnk legjavával, mert hiszen az Urat akarjuk szolgálni.

Munkatársaink közreműködését a XV. évfolyam számára is tisztelettel kérjük.

Az évi előfizetés marad továbbra is csak 3 korona.

Az előfizetéseket kérjük — Budapest, IX., Üllői-út 77. sz. címre küldeni.

A szentségi Jézus kegyes áldásával kezdjük munkánkat!
Budapest, 1914. január 1. «Örökimádás» szerkesztősége.

A budapesti központi Oltáregyesület választmánya. Igazgató: Kántor Károly prelátus, apát, kir. udvari plébános, I., Vár, Palota-tér; elnök: Ögróf Pallavicini Edéné, I., Vár, Verböczy-u. 23. sz.; társelnök: Marie de Jérusalem anya, főnöknő, IX., Üllői-út 75. sz.; másodelnök: Kiss Aladárné, VIII., Múzeum-körút 41. sz.; választmányi tagok: gróf Almássy Dénesné, IX., Erkel-u. 15. sz.; özv. dr. Bangha Istvánné, Nyitra; Cziráky Lujza grófnő, IV., Ferenciek-tere 9.; Cziráky-Almássy Erzsébet grófné, IV., Váci-u. 48. sz.; Fehérváry Celesztin, VIII., Rökk-Szilárd-u. 22.; Felmayer Vilma, VIII., Baross-u. 44. sz.; Ghiczey Ida, V., Sas-u. 11.; Győry Teréz grófnő, IV., Szép-u. 4. sz.; özv. Heinrich Ferencné, VIII., Üllői-út 32. a.; özv. gróf Korniss Miklósné, VIII., Baross-u. 10.; özv. Návay Kálmánné, I., Istenhegyi-út 40. sz.; báró Orosdy Fülöpné, VI., Damjanich-u. 12.; Pálffy Anna grófnő, VIII., Eszterházy-u. 44. sz.; özv. Reviczky Gáborné, Esztergom; Szögyény-Marich Júlia, Székesfehérvár, Kégl-u. 14. sz.; Török Hermin grófnő, Szobránc; özv. báró Vécsey Józsefné, VIII., Rökk-Szilárd-u. 24. sz.; Vécsey Eszter bárónő, VIII., Rökk-Szilárd-u. 24. sz.; Zichy Lujza grófnő, Pécs.

Röptében a nagyvilág körül.

A budapesti oltáregyesület karácsonyi vásárja az idén különösen fényes volt és jól sikerült. December 4-én nyílt meg *Klotild* főhercegné asszony, továbbá *Augusztá* és *Erzsébet* főhercegnők jelenlétében, kik a köréje gyűlt előkelő mágnás világnak kitűnő példát mutattak a vásárlásban. Az egyházi előkelőségek sem hiányoztak. Mindenütt előkelő úrnők kínálgatták holmijukat és a szent cél iránti lelkesedésükben fáradhatatlanul mutogatták a hasznos és mulattató karácsonyi és mikulási ajándéktárgyakat. *Pallavicini* öregné őexcellenciája lebilincselő kedvességgel teregette ki a javarészt saját kezével horgolt és kötött téli gyermekruhákat. A kegyelmes asszonynál fáradtabb talán csak agg édes anyja lehetett, ki 81 éves kora dacára versenyt dolgozott vele a rengeteg sok téli ruha elkészítésében. A bazárt már 7-én akarták bezárni, de oly nagy volt az érdeklődés és látogatottság, hogy még 8-án is nyitva kellett tartani. Úgyszólván minden elfogyott. Különösen vasárnap és ünnepen (7-én és 8-án) egész nap szorongásig volt tele a bazár helyiség. Az árusítás nehéz munkáját e két napon kongreganistáink végezték páratlan buzgósággal, mert hiszen az ő kedves Örökimádás-templomuk javára fáradtak. Az Úr Jézus nagy áldása kísérte az idei bazárt, talán csak azért, mert minden munka és rendezés terhét az Eucharisztiaért élő reparatrix-anyák végezték. Csak ők tudnák elmondani, mennyi fáradságba és áldozatba került a sok csillogás és öröm, mely a bazár látogató közönségét jótékonyásra hangolta.

Magyar Nemzeti Zarándoklat a Szentföldre. Hercegprimási hozzájárulással és a püspöki kar több tagjának védnöksége alatt zarándoklatot vezet a Szentföldre Gaibl Sándor p. prelátus, apát-kanonok (Pozsony, Káptalan-utca 3.) 1914. február 28-iki indulással, a résztvevők számának korlátozásával. A 37. napra terjedő és rendkívül változatos és látnivalókban is gazdag programmú utazás díjai: az I. osztályon 1000 kor., a II.

oszt. 800; a III. oszt. 480 korona. Jelentkezni 1914. jan. 1-ig lehet, részletes programokat válaszbélyeg ellenében küld az érdeklődőknek.

Automobil-templom. A modern technika egy jellegzetes alkotása elől, az automobil elől eddig az emberek félve menekültek és mégis sokszor gázolt keresztül emberi testeken. Az egyház megnemesíté ezt a találmányt is, szinte szentesíti, mint az Istentől adott észnek egyik alkotását, melyet, csak az emberi szenvedély tesz gonosszá! Most már részleges adatokat olvashatni arról a nevezetes automobil templomról, amelyet az észak-amerikai missiótársulat építtetett egy hithirdető számára. Az automobil belseje 12 láb hosszú és 6 láb széles és 170 métermázsát nyom. A hatalmas járművel Mexikó azon részeit járták be, ahol a szegény nép, templomot sem bír építeni. 240 kilométert minden baj nélkül tettek, rengeteg kegyelmet osztva mindenfelé. Az egész szerkezet tulajdonképen 2 részből áll. Az első rész a hithirdető teljesen modernül berendezett lakása. A hátsó rész a kápolna, melynek oldalfalai mozgathatók és részut oldalvást kitolhatók. Ha kifeszítik az 50 láb hosszú és 20 láb széles sátor, az oltárt, mely villanyfényben pompáz, szőnyeggel leterítik, akkor a szokatlan templom az esti sötétségben szokatlanul áhítatra gerjesztő. A harangokat harmonikusan egybehangzó rézcsövek helyettesítik. Utközben az autót a sátorponyva védi meg a bajtól. A nagyszerű vándorkápolna, melynek a csodájára járnak az emberek, 45.000 koronába került. Mindenütt óriási lelkesedéssel fogadták, sokhelyen lovaskisérettel kísérték a faluba. Az örömben úszó nép siet a vándorkápolnából az Úr Jézust magához venni, ki minden eszközt felhasznál, hogy a hívek lelkéhez férközhessék.

20,000 kilogrammos harangot ajándékoz a pápa Rouen városának. Most öntik Annecyben. *Az orléánsi szűzet* X. Pius avatta a boldogok sorába. Nem felejtették el még a franciák azt a megható jelenetet, mely ekkor 40.000 francia zarándok lelkéből fakasztotta ki a rajongó szeretetet a szentatya iránt. Mikor a szentatya a boldoggá-avatás ünnepi aktusa után kivonult a templomból, a szellő arcához érintette a lengő francia zászlót, melyet ő tiszteletteljesen megcsókolt. Most ismét az orléánsi szűzzel kapcsolatban fordul a szentatya felé a hívő francia nép szimpátiája. A hatalmas 20.000 kilogrammos harangot az ő tiszteletének szánta. Most ez Franciaország legnagyobb harangja, mely még a párisi Notre Dame «Savoy arde»-jét is felülmulja. A Rouen-i székesegyház egyik tornyát foglalja majd le, a másik számára egy hölgy ajándékozott tizenkilenc kisebb harangot Mindannyinkat villamos erő fogja megszólaltatni.

Boldog új évet kívánunk minden kedves olvasónknak!

❧ IRODALOM ❧

Elmélkedések az egyházi év minden napjára és ünnepére Nádasy Mariától a legújabb meglepetése a magyar aszketikai könyvpiacnak. Kitűnő megérzését jelenti ama szükségletnek, hogy még mindig nagyon szegények vagyunk magyar elmélkedésekben. Az előszót Prohászka Ottokár püspök írta hozzá, aminél jobb ajánló levél már nincsen. Maga a szerző könyvének elején rövid néhány kis fejezetben oktatást ad az elmélkedés céljáról, hasznáról és módjáról. Ezzel kimondhatatlan fontos munkát végez. Mert világi hivek alig ismerik az elmélkedési imát. Nem ismerik a mély elmerülést a vallási gondolatokban és igazságokban, ami igazán méltó arra a meghatározásra, melyet az imára alkalmazunk: Istennel való társalgás. Az ilyen elmélkedő imában azután sok lelki világosság, erő, vigasz, bátorítás jut a léleknek. A kegyelem csak ilyen imában fér igazán lelkünkhöz.

Nem tudjuk azért e könyvet eléggé ajánlani olvasóközönségünknek.

Az elmélkedések rövidiek — egy oldal — és világos egyszerűséggel szólnak a lélekhez. Szent tanaink, szentek példája és élete gyönyörűen szűrődnek egymásba. Remek kiállítás a kívülről is vonzóvá teszi a hasznos könyvet. Ára 4.20 K. Kapható az *Örökimádás zárdájában* is (Budapest, IX., Üllői-út 77.)

Karácsonyi szindarab. Kisebb köröknek, ifjusági egyesületeknek, iskoláknak, intézeteknek karácsonyi ünnepélyen előadásra különösen alkalmas darab: «A gyermek álma». Karácsonyi kép 2 felvonásban. Írta. Wimmer Károly. A darab látványos betanítása könnyű négy főszereplővel. Ára 30 fillér. Kapható az Egyházmegyei könyvnyomdában Veszprém-ben.

A «Religio» és «Hittudományi folyóirat» egyesítése. A «Religio» és a «Hittudományi Folyóirat» 1914 kezdetétől számítva egyesülnek olyképp, hogy az utóbbi az előbbibe beleolvad s a közlöny címe ez lesz: *Religio Hittudományi és bölcséleti folyóirat.*

A «Religio» új alakjában tárgyalja első sorban a hittudomány minden szakját: a szentirati tudományokat, a hitvédelmet és az ágazatos hittant, az erkölcsant, egyházbjogot, Ielkipáasztorkodástant s az egyházi műrégiségtannak és az egyházi művészetnek is szívesen ad helyet. Emellett tárgyalja a bölcséletnek mindazokat a részeit, melyek a világnézet megalapozására vagy kiépítésére szolgálnak. Röviden a világnézet

kérdéseinek tudományos tárgyalását vallja hivatásának s mint ilyen egyrészt semmikép el nem hanyagolható területet művel, másrészt sajátos hit- és bölcelettudományi jellegét megtartva, semmi más vállalat területére át nem lép.

A «Religio» ezentul július és augusztus kivételével minden hónapban, tehát évenként tizszer jelenik meg 4—6 íves füzetekben.

Minden füzet három főrovathól fog állni. I. Értekezések. II. Vegyesek. III. Irodalmi értesítő. Főkép a II. és III. rovatok teszik kívánatossá a gyakoribb megjelenést. Az egyes szakokat illető mozgalmak képviselőit külön szakfériakat fogok felkérni.

Mind a három rovatban minél tökéletesebbet és korszerűbbet kívánok nyújtani s e végből folyóiratom köré, mint eddig is tettem, a hit és bölcelettudomány legkiválóbb művelőit igyekszem csoportosítani. Nevezetesen a budapesti egyetem hittudományi karának egyes tagjai is készségesen kilátásba helyezték értékes közreműködésüket. Többi közt dr. Breznay Béla és dr. Dudek János tanárok, a «Religio»-nak nagy idő-kön át érdemes szerkesztői és kiadói ezentul is kedveltjüket fogják benne látni s javára tevékenyen közreműködni. A mostani lelkes szerkesztő, dr. Hanuy Ferenc tanár pedig, ha meg is szűnik kiadó és felelős szerkesztő lenni, szívesen fog a lappal ezentul is törődni és soha nem szünetelő egyházi jogi kutatásainak eredményeivel a «Religio» olvasóit megörvendtetni.

Ugy a «Religio», mint a «Hittudományi Folyóirat» eddigi munkatársait s az összes erre hivatottakat kérem, sziveskedjenek fáradozásuk eredményeinek legjavával a «Religio»-t mint immár egyetlen magyar katolikus hittudományi és bölceleti közlönyt virágzásra juttatni. A dolgozatok szerzőit tiszteletdíjban részesítem; erről a hozzájuk intézendő levélben szándékozom szólni.

Megrendelési ára ezentul is évi 12 korona.

A «Religio» eddigi pártfogói tarták meg iránta ezentul is hathatós jóindulatukat.

A rokonérzésű sajtó szíves támogatását is nagyon kérem.

Vajha a «Religio» eddigi nagynevű szerkesztőinek méltó utódjuk lehetnének!

A «Religio»-val, mely Isten országát, megismerését és tiszteletét igyekszik terjeszteni, legyen ezentul is az Ő áldása.

Budapest, 1913. december 6.

IX., Mátyás-utca 18.

Dr. Kiss János,
egyetemi tanár.

EGYESÜLETI ÉLET.

Örgróf Pallavicini Edéné, a budapesti központi oltáregyesület elnök asszonya december 16-án ülte névnapját. A fáradhatatlan kegyelmes asszony éppen Brixenben volt kénytelen tartózkodni s ezért a 15-iki választmány csak mint távollévőt köszönthette elnökújét. Imáinkban kértük az Úr Jézus bő áldását őexcellenciájára, aki a legméltóságosabb Oltáriszentség dicsőségére olyan kimondhatatlan sokat fáradozik.

A budapesti Közp. Oltáregyesület december hó 15-én tarott választmányi ülést, melyen sajnosan kellett nélkülözni az elnökű őexcellenciájának jelenlétét. Jelen voltak: Kánter Károly igazgató, Kiss Aladárné alelnök, a zárda-titkár, dr. Tiefenthaler József szerkesztő, továbbá Ghyczy Ida, Fellmayer Vilma, özv. Heinrich Ferencné, Szölgvény-Marich Júlia, Székesfehérvárról és br. Orosdy Fülöpné választmányi hölgyek. A jegyzőkönyv felolvasása után az elnökű igazgató beszámol azon válaszról, melyet a püspöki kar küldött a budapesti oltáregyesület memorandumára. A nevezett memorandum a bécsi euch. kongresszusból kifolyólag ment a magas püspöki kar elé, az oltáregyletek mindenütt való szervezése és központosítása érdekében. A válasz úgy kívánja, hogy minden megyéspüspökkel külön történjék a tárgyalás,

Megemlíti egyúttal az igazgató, hogy a napokban hercegprimásnak is adott át egy memorandumot az esztergom-egyházmegyei oltáregyletek rendezése ügyében.

Az igazgató reméli, hogy őhercegsége csakhamar dönt a fontos kérdésben.

Örömmel hallja a választmány, hogy az erdélyi püspök úr pártolja a szövetség eszméjét és csatlakozni óhajt a budapesti központhoz.

A hercegprimás egyenes óhajára, melyet az igazgató előtt volt kegyes kinyilvánítani, a görög egyházmegye is fel fognak szólíttatni az oltáregyletek szervezésére.

Nagy élvezettel hallgatta a választmány a jelenlevő székesfehérvári oltáregyesület méltóságos elnökűjének szavait, amellyel a budapesti központhoz való tántoríthatatlan ragaszkodását fejezte ki. Székesfehérváron egyébként élénk oltáregyleti munka folyik, úgy hogy minden pénzüket az egyházmegyéből fel tudják dolgozni, viszont a központból nem is várnak ajándékot.

Loewel Matild (X. ker.) *Révay Olga* (IV. ker.) és *Hofer Ferencné* (IX. ker.) úrnők terjesztőnőknek választattak meg.

Január 10. és 18. között engesztelő szent kilenced lesz az Örökimádás templomában.

Az igazgató adományokat is ad

át a pénztárnak, melyekből legtöbb Miskóné úrnó gyűjtése.

Értesül a választmány dr. Császik István besztercebányai egyh. igazgató leveléről és kívánságát örömmel teljesítette.

A dunaföldvári Oltáregylet 1913. nov. 16-án tartotta évi közgyűlését, melyen örömmel jegyezhetjük meg, a tagok évről-évre nagyobb számmal jelennek meg. A közgyűlést P. Szencsár Péter szent ferencendi házfőnök, o. e. igazgató nyitotta meg, szép beszéddel. A gyűlés alkalmával Gedeon Sándor helybeli káplán nagyhatású felolvasással ismertette a kath. sajtó pártolásának szükséges voltát, ugyanekkor megalakult a kath. sajtó hölgybizottsága is.

A besztercebányai oltáregyesületi igazgató dr. Császik István levele a központi olt. igazgatósághoz.

A következőkre kérem a központi oltáregyesületet.

1. A tárgyakat a központi kiállítás után mind címekre kegyeskedjék küldeni, hogy az itteni kiállításon is bemutatthassuk azokat.

2. Ha Zólyom-, Nyitra-, Bars-, Túróc vármegyékben a mi egyházmegyénk egyházközségei folyamodnának, e kérvényeket méltóztassék hozzánk áttenni, nehogy két oldalról is kérjenek a lelkész urak segítségét. Bár ez nem igen fog többé előfordulni.

Legutolsó megbeszélésünkre vonatkozólag legyen szabad megten-

nem a következőkben szerény észrevételemet. Nálunk, ha valahol fiókegyesület van alakulófélben, én küldök az illető lelkésznek alapszabály-mintát, melynek segítségével a helyi viszonyok figyelembevételével megcsinálja az egyesület alapszabályait és két példányban hozzám nyújtja be, melyeket én terjeszték fel az egyházmegyei hatósághoz jóváhagyás végett. A megerősített alapszabályok ismét hozzám jönnek be, ki is azokat itt beiktatom, a nyilvántartásba bevezetem, s azzal küldöm el az illető lelkésznek, hogy az egyesület most már megalakult s így a számadásról az esperesnek kimutatás készítenendő évről-évre, az anyakönyv felütendő, az eset pedig a historia novumba bevezetendő. Nagy segítség ez sokszor kezemben, ha a buzgóság egy hanyagabb utódnál esetleg lohadni kezd.

Évről-évre közgyűlést tartunk mi a központban, melyre meghívjuk a helyi igazgatókat is, s melyen legtöbbször ott van a püspök is. E közgyűlés keretében beszámolunk az évi munkáról. Igen jól bevált az a praxisom is, mellyel december elején körleveleket bocsátok szét a fiókegyesületek igazgatóihoz felszólítván őket, hogy az adományokat küldjék be a hó folyamán, hogy én is elkészíthessem a közgyűlés elé terjesztendő számadásomat, mely számadás a közgyűlés jegyzőkönyvével évről-évre az egyházmegyei főhatósághoz terjesztetik fel.

KIMUTATÁS

(Folytatás.)

1913. november hóban befolyt tagdíjak. Spandring Anna 1 K, Csaplár Katalin 2 K, Rudinszky Irma 1 K, Hitterin Mária 1 K, Apró Mária 24 f, Kiss Mária 50 f, Mátyás Teréz 1 K, Krizsán István 1 K, özv. Krizsánné 1 K, Mundi Vilmosné 1 K, özv. Koch Ferencné 4 K, somogyvári tagok 12.18 K, özv. Husulán Mártonné 1 K, özv. Kahler Albertné 4 K, Slanics Mihályné 1 K, özv. Barna Jánosné 4 K, özv. Koller Károlyné 2 K, Brandstätter Mária 2 K, deméndi tagok 16 K, Bilinszky Dezsőné 4 K, Kernács Károlyné 4 K, Takáts Jenő 2 K, Csécsey Teréz 4 K, özv. báró Wodianer Albertné 100 K, Alsószelistyei tagok 10 K, Jobbágyi tagok 8 K, Skafszy Adolfné 2 K, Kurucz Gézőné 2 K, Bike Gyuláné 2 K, özv. Stiepek Pálné terjesztőnő által : özv. Gemeiner Istvánné 6 K, özv. Kichter Jánosné 2 K, Rusz Ferencné 4 K, özv. Gerstenbrein Józsefné 2 K, Sritsek Margit 3 K, özv. Stiepek Pálné 6 K, összesen : 23 K, Pálffy Teréz 40 f, Kiripolszky Margit 40 f, Kiripolszky Jánosné 40 f, Piekársky Lujza 4 K, Piekárszky Jeromos 4 K, Ondó Ferencné 60 f, Fodorné Szegedy Ilona 80 f, Dobrik Adél 2 K, Bobula Jánosné 10 K, Sztancsánfalvi tagok 13.36 K, Bélvatai és illésházi tagok 2.40 K, Pausitz Mária 3 K, özv. Foky Zsigmondné 2 K, Lolonszky Adolfné 1 K, Petrovics Péterné 1 K, Metykó Jánosné 1 K, Bőczen Gyuláné 1 K, Rupert Mihályné 1 K, Tóth Teréz 2 K, Pétervásári tagok 50.16 K, bajnóci kerületi tagok 13 K, Lengyel Katalin 2 K, Jelinek Erzsébet 2 K, Belenye Piroska 1 K, özv. Dapsy Gyuláné 4 K, Szafranszky Anna 2 K, Stefancsik Aranka 2 K, Kubesch Katalin 2 K, Horvát Anna 4 K, Horvát Emma 4 K, Horvát Etel 12 K, Barta Fülöpné 1 K, Szabó Teréz 48 f, Kún Józsefné 2 K, Krencsik Róza 4 K, Bognár Ágnes 24 f, Viktora Katalin 1 K, Chrenkó Józsefné 1 K, Schnell Mária 2 K, Holló Józsefné 2 K, özv. Demeter Sándorné 1.20 K, Thinschmidt Gyuláné 2 K, Friesz Verona 4 K, Jászfényszaru-i tagok 10.60 K, Dudás Erzsébet 2 K, Galli Betti terjesztőnő által : Sacelláry Györgyné 5 K, Saitz Lászlóné 4 K, Hoffmann Irma 2 K, Kauser Józsefné 2 K, Kauser Vilma 2 K, Felsmanné Kauser Klarisse 2 K, Gerlőczy Károlyné 2 K, összesen 19 K, Udvardy Kornélia 2 K, Erdéli Mária 3 K, özv. Fekete Ferencné 2 K, Havassy Anna 1 K, Skopetz Erzsébet 1 K, dr. Udvardy Lászlóné (Eger) 50 fill., Pichlmayer Albert 1 K, Balaton-Edericsi tagoktól 12.60 K, Jurán Gizella (Bécs) 4 K, Kátay József 2 K, Kátay Józsefné 2 K, Selmecbányai tagok 17.20 K, Freiszmuth Lipót 2 K, Bodnár Izabella 2 K, özv. Dankos Ferencné 10 K, Abosi tagok 38.72 K, Németújvári tagok 23.04 K, özv. Braun Jánosné 8 K, Farkas Jánosné 24 fill., Farkas Ilona 24 fill., Szőke Viktor 50 fill., Molnár Veronka 50 fill., Juhász Mari 1 K, Verona László 2 K, özv. Máhiárt Vincéné 2 K, Pusztai Lipót 2 K, Árkossy Teréz 8 K, Pusztai Lipótné 2 K, Tamás Mária 4 K, Bozóky Bonaventura 2 K, Pintér Endréné 2 K, Kunst Julia 3 K, özv. Ulrik Pálné 1 K, Starovits Johanna 2 K, Fromm Julianna 1 K, özv. Bárdy Istvánné 2 K, Nazarcsik Zsuzsanna 4 K, Szőts Miklósné 8 K, Mayerhofer Krescenz 5 K, Wagner Margit 5 K, Kálvin Mariska 2 K, Patyulák Mária 2 K, Sárp Teréz 1 K, Élő Mária 4 K, János Irén 4 K, Steuberger Antónia 2 K, Bögehold Oszkárné 1 K, Molnár Juliska 1 K, Wachter Teréz 2 K, Sturm Irén 2 K, Kaldenecker Mária 1.20 K, Stankovics Mihályné 2 K, Török Árpádné 4 K, Stali Juliska 2 K, gróf Csekonics Endréné 25 K.

(Folytatása következik.)

Oltáregyesületi érmek

alumińiumból, újezűstbűl vagy valódi ezűstbűl tűbbfűle kivitelben kaphatűk Kalocsán a Rűzsaűűzűrkűszűű Hűziipari Vűllalatnál. Csinos és tartűs szentolvasűk. Érmek, keresztok, szentkűpek, skapulárűk, skapulárű-űrmek és egyűb kegytűrgyak. Elsű szentűldűzűsi kűpek. Imakűnyvek és hitbűzgalmi művek. Lurdi vűz.

Árjegyzűk ingyen és bűrmentve.

Cűm: _____

RűZSAFűZűRIPAR, KALOCSA.

Walser-Varga-fűele

űrűkiműdűs imakűnyv az oltáregyűletek imakűnyve, űtűdik teljes kiadűs; 30 űra

K. Sűvely Dezsű festűművűsz rajzaival
megjelent és kaphatű

Kűzűnsűges papirűn:

Vűszűnkűtűs	3 K 50 f.
Bűrkűtűs, vűrűsvűgűs, tokkal	5 ű — ű
Bűrkűtűs, aranyvűgűs, tokkal	6 ű — ű

Műnyomű papirűn:

Vűszűnkűtűs, vűrűsvűgűs	4 K — f.
Bűrkűtűs, vűrűsv., tokkal	5 ű 50 ű
Bűrkűtűs, aranyv., tokkal	6 ű 50 ű
Borjűbűr-kűtűs, aranyvűgűs, párnűzva, kazettűval	8 ű 50 ű

Japűn papirűn: (az egűsz kűnyv egy ujjnyinűl alig vastagabb)

Vűszűnkűtűs, vűrűsvűgűs	4 K 50 f.
Bűrkűtűs, vűrűsvűgűs, tokkal	6 ű — ű
Bűrkűtűs, aranyvűgűs, tokkal	7 ű — ű
Borjűbűr, párnűzva, kazettűval	9 ű — ű
Borjűbűr, hordozhatű tokkal	18 ű — ű

REMűNYSűGűNK 1906, 1907, 1908, 1909-űk űvfolyamal
műg kaphatűk _____ egyenkűnt **1 K 40 fill.-jűvel.**

Walser-Varga-fűele

űrűkiműdűs imakűnyv

űregbetűls hatűdik teljes kiadűs.

A betűk nagyok, de a kűnyv alakja alig valaművel
nagyobb a kisebb alakű kiadűsűnűl: K. Sűvely Dezsű
festűművűsz rajzaival.

Jű papirűn:

Vűszűnkűtűs	4 K 60 fill.
Bűrkűtűs, vűrűsvűgűs, tokkal	6 ű 50 ű
Bűrkűtűs, aranyvűgűs, tokkal	7 ű 50 ű

Japűn papirűn:

Vűszűnkűtűs, bűndre fűzve	5 K 20 fill.
Bűrkűtűs, bűndre f., vűrűsvűgűs, tokkal	7 ű 50 ű
Bűrkűtűs, bűndre f., aranyv., tokkal	8 ű 50 ű
Borjűbűr, bűndre f., aranyv. párnűzva kazettűval	11 ű — ű

Liguori sz. Alfonz

űdvűssűg űtűja (elműlkedűsek).

Az elsű kiadűs elfogyott; új kiadűs kűszűlűben.

Ezen kűnyvek megrendelhetűk:

VARGA MIHűLY esperes-plűbűnosnűl

Kiskunmajsűn (Pest vm.)

a pűnz elűleges bekűldűse mellett, vagy
utűnvűttel

A kereskedűsben 20%-kal drűgűbb lesz.